

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАВЧАЛЬНО-НАУКОВА УСТАНОВА
«АКАДЕМІЯ ФІНАНСОВОГО УПРАВЛІННЯ»**

ЗАТВЕРДЖЕНО:

Вченою радою ДННУ «Академія фінансового управління»

Протокол № 11 від 27 вересня 2022 р.

Віце-президент ДННУ
«Академія фінансового управління»

О. О. Любіч

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управління науковими проєктами

рівень вищої освіти	третій (освітньо - науковий) рівень
галузі знань	05 «Соціальні та поведінкові науки», 07 «Управління та адміністрування»
спеціальності	051 «Економіка», 071 «Облік і оподаткування», 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
освітньо-наукові програми	«Економіка», «Облік і оподаткування», «Фінанси, банківська справа та страхування»
тип дисципліни	обов'язкова

Київ 2022

Розробник:

Затонацька Тетяна Георгіївна – доктор економічних наук, професор, професор Інституту післядипломної освіти ДННУ «Академія фінансового управління».

Рецензенти:

Корнєєва Юлія Володимирівна – доктор економічних наук, завідувач відділу макроекономічного регулювання та міжнародних економічних відносин НДФІ ДННУ «Академія фінансового управління», гарант ОНП «Економіка» (доктор філософії),

Олійник Яна Вікторівна – доктор економічних наук, доцент, директор Інституту післядипломної освіти ДННУ «Академія фінансового управління», гарант ОНП «Облік і оподаткування» (доктор філософії),

Олієвська Мирослава Григорівна – доктор економічних наук, завідувач відділу бюджетних видатків соціальної сфери та економічного розвитку НДФІ, гарант ОНП «Фінанси, банківська справа та страхування» (доктор філософії).

Форма навчання —	очна (денна)
Семестр —	1
Кількість кредитів ECTS —	3
Форма підсумкового контролю —	екзамен
Мова викладання —	українська

Робочу програму розглянуто та схвалено на засіданні Інституту післядипломної освіти 01.09.2022 р., протокол № 9.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ	11
Тема 1. Державне регулювання та наукова інфраструктура в Україні	11
Тема 2. Бенчмаркетинг ринку наукових ідей та пропозицій: формування гіпотези наукового проєкту	11
Тема 3. Класифікація наукових проєктів: структура, учасники, підходи до фінансування, методи управління	12
Тема 4. Підготовка проєктної документації та розробка наукового проєкту	12
Тема 5. Методи, підходи та організація фінансування наукових проєктів	13
Тема 6. Захист прав інтелектуальної власності у сфері науково-технічної діяльності	13
Тема 7. Інструменти грантового фінансування та їх роль в реалізації наукових проєктів і програм	13
Тема 8. Фінансування наукових проєктів за європейськими програмами	14
Тема 9. Сучасний інструментарій управління науковими проєктами на цифрових платформах	14
Тема 10. Управління портфелем наукових проєктів	14
3. ПОРЯДОК ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	15
4. ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ	17
5. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА	17
6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА	17
6.1. Основна література	17
6.2. Додаткова література	18
6.3. Інформаційні ресурси	19

ВСТУП

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-наукових програм та орієнтована на опанування здобувачами інтегральною компетентністю освітньо – наукових програм «Економіка», «Облік і оподаткування», «Фінанси, банківська справа та страхування».

З метою створення безпечних умов організації навчального процесу передбачена можливість проведення усіх занять в Академії у дистанційному режимі із використанням хмарного сервісу організації відеозв'язку Google Meet.

Анотація. Основне призначення дисципліни – ознайомлення здобувачів ступеню доктора філософії з інструментарієм креативного мислення та основ наукового проєктного менеджменту, навчити планувати, організовувати та керувати спеціальними науковими дослідженнями та впроваджувати їх результати.

Мета вивчення дисципліни – оволодіння методичним інструментарієм підготовки проєктних пропозицій та грантових заявок; навичками залучення джерел їх фінансування; формування міждисциплінарних проєктних команд; здійснення ефективного проєктного менеджменту та сприяння академічній мобільності науковців.

Завдання (навчальні цілі) дисципліни полягає у формуванні цілісних знань та професійних практик у PhD студентів необхідних для управління науковими проєктами шляхом отримання програмних компетентностей у галузі дослідницько-інноваційної та проєктної діяльності; оволодіння ними методичним інструментарієм розробки, фінансування та виконання наукових проєктів, програм та грантів у професійній сфері.

Предметом дисципліни є теорія, методи та прикладні інструменти проведення наукових досліджень у професійній сфері.

За умов успішного виконання вимог щодо опанування навчальної дисципліни здобувач набуває **науково-дослідницькі компетенції** та зможе отримати наступні **результати навчання**:

знати / знання:

- володіти знаннями інструментарію креативного мислення та основ управління інноваційними проєктами;
- здатність опановувати технології обґрунтування проєктних пропозицій та подання грантових заявок на національному та міжнародному рівні;
- здатність формувати розуміння критеріїв оцінювання інноваційного проєкту, комерціалізації результатів наукової діяльності та інтеграції аспіранта у світовий науковий простір;
- здатність вибирати інструменти фінансування наукових проєктів залежно від специфіки наукових досліджень.

вміти / вміння:

- використовувати сучасні методи академічного письма в науковій творчості з дотриманням принципів академічної доброчесності;
- представляти наукові результати українською та англійською мовами в проєктних пропозиціях та грантових заявках;
- інтерпретувати результати наукових досліджень в межах обраних напрямів проєктної діяльності;
- розробляти апікаційні форми (заявки) наукових проєктів, визначати їх мету, цілі та результати;
- вираховувати бюджет інвестиційних ресурсів для реалізації наукових проєктів;
- організовувати процес фінансування наукових проєктів та визначати оптимальну структуру джерел їх фінансування;
- використовувати дієві інструменти та заходи управління ризиками наукових проєктів.

комунікація:

- вести комунікацію з різними цільовими аудиторіями щодо підготовки проєктних пропозицій та грантових заявок на проведення наукових досліджень українською та англійською мовами;
- ефективно використовувати власний час для проєктної діяльності з дотримання встановлених регламентів виконання окремих етапів проєктування;
- використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології для обґрунтування проєктних пропозицій та грантових заявок;
- здатність працювати у міжнародному просторі, застосовувати управлінські навички у сфері фінансування наукових проєктів, зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, а також знань та пояснень, що їх обґрунтовують, до фахівців і нефахівців.

відповідальність та автономність:

- демонструвати авторитетність, креативність, високий ступінь самонавчання та самореалізації, академічної доброчесності, послідовну відданість розвитку нових ідей у передових контекстах наукової діяльності;
- здатність до самостійного і незалежного мислення, формулювання ідей та продукування гіпотез;
- демонструвати розуміння особистої відповідальності за професійні та/або управлінські рішення чи надані пропозиції/рекомендації, які можуть впливати на результати наукового проєкту в цілому чи окремі його складові
- здатність самостійно виконувати дослідницьку роботу в межах наукових проєктів.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до освітньо-наукової програми доктора філософії.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗГІДНО З ОСВІТНЬО- НАУКОВИМИ ПРОГРАМАМИ: ЕКОНОМІКА; ОБЛІК І ОПОДАТКУВАННЯ; ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА ТА СТРАХУВАННЯ

ОНП Економіка

Загальні компетентності:

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Спеціальні компетентності:

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.

СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами.

СК03. Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності.

СК05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції.

СК07. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проєкти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.

Програмні результати навчання:

РН03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямках.

РН05. Пропонувати нові рішення, розробляти та реалізовувати наукові проєкти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових

аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.

РН06. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях.

РН08. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати дослідження інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

ОНП Облік і оподаткування

Загальні компетентності:

ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Спеціальні компетентності:

СК07. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти у сфері обліку, аналізу, аудиту та оподаткування, проявляючи лідерські якості під час їх реалізації.

СК08. Здатність генерувати нові ідеї щодо розвитку теорії та практики обліку, аналізу, аудиту та оподаткування, аналізувати, оцінювати та прогнозувати відповідні процеси.

Програмні результати навчання:

РН06. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування і суміжних галузей використовуючи сучасні наукові інструменти та дотримуючись норм професійної і академічної етики, критично аналізувати результати досліджень у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

РН09. Ідентифікувати наукові та практичні проблеми, здійснювати апробацію результатів наукових досліджень, висновків і практичних рекомендацій з обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та сприяти їх впровадженню в науковій та практичній сферах.

РН10. Глибоко розуміти загальні принципи та методи обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері обліку і оподаткування та у викладацькій діяльності.

РН11. Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та прикладні проблеми обліку та оподаткування з урахуванням соціальних, економічних та правових аспектів.

ОНП Фінаси, банківська справа та страхування

Загальні компетентності:

ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК05. Здатність дотримуватися принципів професійної етики та академічної доброчесності.

Спеціальні компетентності:

СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК02. Здатність публічно презентувати результати власних наукових та практичних досліджень, вести ділові дискусії з представниками науково-професійної спільноти.

СК03. Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій діяльності.

СК04. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати, вирішувати проблеми дослідницького характеру та впроваджувати результати власних досліджень у сфері фінансів, банківської справи та страхування.СК05.

СК05. Здатність ініціювати, розробляти та реалізовувати наукові проєкти у сфері фінансів, банківської справи та страхування, проявляти відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.

Програмні результати навчання:

РН04. Пропонувати нові рішення, розробляти та реалізовувати наукові проєкти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми у сфері фінансів, банківської справи та страхування з дотриманням норм академічної етики, забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності.

РН05. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері фінансів, банківської справи та страхування, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми.

РН08. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми фінансів, банківської справи та страхування, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях наукових видань, у т.ч. міжнародних.

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Теми	Усього	Кількість годин			Форма оцінювання
			Лекції	Практичне/семінарське заняття/модульний контроль	Самостійна робота	
1.	Тема 1. Державне регулювання та наукова інфраструктура в Україні	12	2	-	10	Аналітична записка
2.	Тема 2. Бенчмаркетинг ринку наукових ідей та пропозицій: формування гіпотези наукового проєкту	7	-	2	5	Проблемний семінар
3.	Тема 3. Класифікація наукових проєктів: структура, учасники, підходи до фінансування, методи управління	7	2	-	5	Розв'язання ситуаційних завдань, презентація індивідуального (групового) завдання
4.	Тема 4. Підготовка проєктної документації та розробка наукового проєкту	9	2	2	5	Розв'язання ситуаційних завдань
5.	Тема 5. Методи, підходи та організація фінансування наукових проєктів	5	-	-	5	Розв'язання ситуаційних завдань
6.	Тема 6. Захист прав інтелектуальної власності у сфері науково-технічної діяльності	5	-	-	5	Проблемний семінар

7.	Тема 7. Інструменти грантового фінансування та їх роль в реалізації наукових проєктів і програм	12	2	-	10	Розв'язання ситуаційних завдань
8.	Тема 8. Фінансування наукових проєктів за європейськими програмами	12	-	2	10	Розв'язання ситуаційних завдань
9.	Тема 9. Сучасний інструментарій управління науковими проєктами на цифрових платформах	14	2	2	10	Робота з кейсами
10.	Тема 10. Управління портфелем наукових проєктів	7	-	2	5	Робота з кейсами, комп'ютерне тестування
Всього навчальних годин		90	10	10	70	-

Підсумковий контроль – письмовий екзамен.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ

Тема 1. Державне регулювання та наукова інфраструктура в Україні

Проектна діяльність у сфері науково-технічного співробітництва. Зміст науково-технічної діяльності. Різновиди наукових робіт та розробок. Форми та способи науково-технічного співробітництва (у т.ч. за науковими грантами). Державне регулювання виконання науково-дослідних та проектно-конструкторських робіт підприємствами (установами) в Україні. Національна система органів управління науковими роботами. Особливості реалізації наукових проектів по різних наукових напрямках.

Інтернаціоналізація наукових досліджень. Види зарубіжних наукових грантових програм (проектів) і особливості участі в них. Законодавче регулювання міжнародної технічної допомоги. Єдина система залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги. програми МОН України та Державного фонду фундаментальних досліджень, програми європейських держав (Горизонт 202Х, Ерасмус+ тощо), урядові програми розвинутих країн світу, ресурси громадських неурядових організацій, академічно-приватне партнерство.

Академічна мобільність. Специфіка проведення індивідуальних наукових досліджень. Наукове відрядження. Наукове стажування. Ступенева мобільність. Кредитна мобільність.

Організація здійснення науково-дослідницьких проектів. Стадія ініціації наукового проекту (вибір і конкретизація теми, формулювання мети і завдань наукового дослідження, попереднє визначення інформаційного поля дослідження, розробка методик проведення дослідження, підготовка проектної пропозиції (грантової заявки)). Дослідна стадія наукового проекту (розроблення методології проведення досліджень (описових, аналітичних, експериментальних), аналіз та оцінювання вхідних даних і результатів дослідження, застосування статистичних методів аналізу даних, тестування гіпотези дослідження, застосування комп'ютерних програм обробки масивів даних. Завершальна стадія науково-дослідного проекту (узагальнення, апробація та реалізація (впровадження, презентація, консультування) результатів дослідження, оцінювання ефективності наукових досліджень.

Тема 2. Бенчмаркетинг ринку наукових ідей та пропозицій: формування гіпотези наукового проекту

Характеристика технології бенчмаркетингу на ринку наукової продукції. . Технологія бенчмаркетингу. Аналіз ринку наукової продукції. Пошук конкурентоспроможної ідеї та формування наукової гіпотези.

Процес оцінки наукової гіпотези. Розробка попереднього плану реалізації наукової ідеї та оцінка конкурентоспроможності на різних платформах та участі в різних донорських програмах.

Тема 3. Класифікація наукових проєктів: структура, учасники, підходи до фінансування, методи управління

Характеристика наукових проєктів (програм). Основні дефініції та класифікація. Загальний склад і структура наукових програм різних рівнів. Особливі ознаки наукових проєктів (некомерційна спрямованість, невизначеність результатів робіт, складність оцінки результатів реалізації проєкту, необхідність комплексного охоплення предметних галузей і організації інформаційного обміну, відсутність аналогій в ретроспективі тощо). Структура наукового проєкту і зміст його основних частин. Основні показники, які характеризують науковий проєкт: виконавці, учасники, замовник, ЖЦП, джерела фінансування та обсяги, проєктні ризики, підготовка наукових праць за проєктом тощо.

Процес розробки наукового проєкту. Фази життєвого циклу наукового проєкту. Цілі розробки інноваційного проєкту. Стадії та етапи розробки науково-дослідницького проєкту. Процедура генерування ідеї проєкту та формування наукової гіпотези. Підготовка проєктної пропозиції (грантової заявки). Пошук та відбір членів проєктної команди. Підготовка резюме та мотиваційного есе. Визначення цілей та завдань наукового проєкту. Кінцевий результат (розробка нормативного акту та його обґрунтування, виробничого зразка тощо) та вимоги замовника. Визначення індикаторів для оцінювання ефективності та результативності проєкту. Оцінка кошторисної вартості наукового проєкту. Процедура формування наукових програм.

Тема 4. Підготовка проєктної документації та розробка наукового проєкту

Методологія підготовки документації наукового проєкту. Вимоги до представленої документації з врахуванням галузі знань, складом учасників та типом фінансування. Загальна структура техніко-економічного обґрунтування наукового проєкту. Структура і зміст технічного (науково-технічного) завдання на виконання науково-дослідницької роботи. Мотиваційні листи наукового проєкту. Рекомендаційні листи наукового проєкту. Загальний зміст і структура договорів і контрактів на виконання наукової роботи. Проміжні (за етапами і часовими періодами) та завершальний звіт науково-дослідницької роботи. Фінансові звіти наукового проєкту.

Складові та зміст ТЕО. Графічне моделювання процесів виконання робіт проєкту. Визначення складу і тривалості виконання робіт проєкту. Прогнозування обсягів залучення ресурсів проєкту. Вибір джерел ресурсного забезпечення наукового проєкту. Оптимізація обсягів використання ресурсів проєкту у часі.

Тема 5. Методи, підходи та організація фінансування наукових проєктів

Особливості та організація фінансування наукових проєктів. Наука як об'єкт проєктного фінансування. Особливості фінансування наукових досліджень та інноваційних проєктів. Етапи фінансування інноваційних проєктів науково-дослідними установами та ТНК. Роль проєктного фінансування у фінансовому забезпеченні наукових проєктів. Види проєктного фінансування.

Суб'єкти (учасники) організації фінансування наукових проєктів та їхні функції. Державне фінансування наукових проєктів. Змішане фінансування наукових проєктів. Приватні фінансові ресурси та їх роль у фінансуванні наукових досліджень. Ендавмент фонди. Філантропія та донорство. Благодійність.

Система організації фінансування наукових проєктів. Спеціалізовані проєктні компанії та їхня роль в організації проєктного фінансування. Договірні відносини в організації фінансування наукових проєктів. Проєктно-кошторисна документація та порядок її розроблення. Фінансове планування (бюджетування) наукових проєктів, програмно-цільовий метод та прогнозування грошових потоків.

Тема 6. Захист прав інтелектуальної власності у сфері науково-технічної діяльності

Нормативне забезпечення в Україні та ЄС. Інтелектуальна власність, об'єкти і суб'єкти права інтелектуальної власності, набуття прав на об'єкти інтелектуальної власності згідно законодавства України та директив ЄС.

Правова охорона авторських прав і патентне право. Права та обов'язки власників охоронних документів на об'єкти інтелектуальної власності та власників авторського права. Європейська система захисту прав інтелектуальної власності, її призначення та основні завдання.

Особливості та підходи на одержання патенту. Оформлення права на винаходи, корисні моделі і промислові зразки. Подання заявки та оформлення патенту України на винахід. Права та обов'язки власника патенту на винаходи, корисні моделі і промислові зразки. Обмеження прав власника патенту. Взаємовідносини співвласників патенту.

Комерціалізація результатів інтелектуальної діяльності. Види ліцензій та франшиз. Комерційна таємниця виробництва (ноу-хау). Підготовка пропозицій щодо продажу ліцензій. Ліцензійний паспорт. Придбання іноземних ліцензій. Патентна інформація та патентна чистота об'єктів техніки.

Тема 7. Інструменти грантового фінансування та їх роль в реалізації наукових проєктів і програм

Етапи розвитку грантового фінансування. Сутність та особливості грантового фінансування. Об'єкти та суб'єкти грантового фінансування. Класифікації грантів.

Організація процесу грантрайтингу в науці. Інформаційне забезпечення грантрайтингу. Формування грантового запиту. Процес грантрайтингу. Календарний план грантового проєкту та визначення ключевих дат для моніторингу.

Донори та грантові конкурси. Поняття та класифікації донорів. Пошук грантових фондів. Організації-донори та програми, які фінансують науку. Характеристики грантових конкурсів. Критерії вибору грантоотримувачів.

Тема 8. Фінансування наукових проєктів за європейськими програмами

Особливості фінансування наукових та інноваційних проєктів за програмою «Горизонт Європа». Горизонт 2022 та Горизонт Європа 2021-2027 рр.: характеристика рамкових програм, освітніх та наукових пріоритет. Методологія розробки проєктної заявки. Технологія пошуку партнерів на порталі Європейської комісії. Ранжування та відбір програм для фінансування наукових проєктів.

Заходи та можливості програм Еразмус+. Становлення ініціатив Еразмус+ та Україна. База проєктів Еразмус+, Темпус, Жан Моне. Академічна мобільність. Проєкти співпраці. Підтримка реформ. Жан Моне. Молодь.

Професійний обмін згідно програм House of Europe. Типи та сектори програм House of Europe. Гранти мобільності. Проєктні гранти. Навчальні відрядження. Етапи подачі заявки.

Тема 9. Сучасний інструментарій управління науковими проєктами на цифрових платформах

Формування наукової гіпотези у вигляді стартапів. Стартап: зміст, структура, класифікація. Створення та розвиток ІТ продуктів. Розробка стартапів для проведення фундаментальних досліджень.

Програмне та технологічне забезпечення управління науковими проєктами. Характеристика сучасних інформаційних систем для реалізації інноваційних проєктів. Розробка стартапів за допомогою хмарних сервісів. Комплексна обробка статистичних даних з використанням інструментарію PI, machine learning, Data mining, Data science. Використання штучного інтелекту при проведенні наукових досліджень.

Використання FinTech технологій у фінансуванні наукових проєктів. FinTech технології. Краунфандинг: загальна характеристика та особливості. Краунфандингові платформи.

Тема 10. Управління портфелем наукових проєктів

Формування портфеля з наукових проєктів. Сутність та особливості портфеля інноваційних проєктів. Види та класифікація портфелів інноваційних проєктів. Методи та підходи формування портфелю наукових проєктів.

Управління портфельними ризиками. Аналіз та оцінка проєктних ризиків. Побудова сценаріїв на основі альтернативних методів реагування на ризик проєкту. Страхування та розподіл ризиків між учасниками проєктів. Побудова моделі розподілу ризику та прибутків між науковими проєктами у портфелі. Моніторинг результатів та вдосконалення моделі управління портфельними ризиками.

Методологія оцінки ефективності управління портфелем інновацій. Організація робіт з аналізу ризиків. Якісний та кількісний аналіз ризиків проєкту. Оцінка диверсифікації, мінімізації ризиків та збільшення прибутків за допомогою методів Шарпа, Трейнора та Марковиця.

3. ПОРЯДОК ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за 100- бальною шкалою та враховує результати поточної успішності (максимально - 50 балів) і екзамену (максимально - 50 балів).

Умови результатів поточної успішності здобувачів вищої освіти

Форми оцінювання	Максимальна кількість балів за 1-у роботу	Разом
Аналітична записка	5	5
Проблемний семінар	2	4
Розв'язання ситуаційних задач	4	20
Презентація індивідуального (групового) завдання	1	7
Робота з кейсами	2	4
Комп'ютерне тестування	1	10
Всього за поточну успішність:		50

Екзамен проводиться у письмовій формі та оцінюється за 50-ти бальною шкалою. Екзаменаційний білет охоплює всі теми навчальної дисципліни. Кожний екзаменаційний білет складається з 3-х завдань: 2-х питань, що потребують розгорнутої відповіді (максимальна оцінка - 30 балів) та комп'ютерного тестування (максимально 20 балів). Приклад екзаменаційного білету наводиться нижче.

ПРИКЛАД ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО БІЛЕТУ

Екзаменаційний білет № ____

1. Питання, що потребують розгорнутої відповіді.

Максимальна оцінка - 30 балів: 15 балів за розгорнуту відповідь на 1-е питання та 15 балів за розгорнуту відповідь на 2-е питання. Максимальний бал та критерії оцінювання: 5 – повнота розкриття питання; 5 – логіка викладення думки; 5 – культура писемного мовлення.

1.1. Охарактеризуйте сучасні інформаційні системи для реалізації інноваційних проєктів.

1.2. Права та обов'язки власників охоронних документів на об'єкти інтелектуальної власності та власників авторського права.

2. Комп'ютерне тестування (20 тестів).

Максимальна оцінка - 20 балів.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни складається із суми результатів поточного та підсумкового контролю. Підсумкова оцінка здійснюється за 100-бальною шкалою Академії, шкалою ЄКТС та національною шкалою.

Умови результатів підсумкового оцінювання знань здобувачів вищої освіти

100-бальна шкала Академії	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	відмінно
85–89	B	добре
75–84	C	
70–74	D	
60–69	E	задовільно
35–59	FX	незадовільно з можливістю перескладання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни

4. ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Індивідуальні завдання з навчальної дисципліни мають виконуватись здобувачами самостійно. Для оцінювання надаються лише результати власної роботи здобувача.

Роботи, що містять копіювання оригінальних текстів без посилання на джерела інформації, або компіляцію текстів з оригінальних джерел, оцінюються в 0 балів. Усі роботи перевіряються на антиплагіат.

Під час підготовки до відповіді за екзаменаційним білетом здобувач може користуватися лише дозволеним переліком матеріалів. Використання інших матеріалів та інформаційних засобів (сторонні друковані матеріали, інтернет, мобільний телефон, планшет, смарт-годинник, додаткові вкладки браузера на комп'ютері (у разі комп'ютерного тестування)) вважається порушенням і дає підстави екзаменатору відсторонити здобувача від виконання завдань екзаменаційного білета та оцінити результати екзамену в нуль балів. Під час екзамену не розповсюджуються екзаменаційні білети.

5. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

Затонацька Тетяна Георгіївна, доктор економічних наук, професор, професор Інституту післядипломної освіти ДННУ «Академія фінансового управління».

Електронна пошта: tzatonat@ukr.net

Google Scholar:

<https://scholar.google.com.ua/citations?user=ssqD2P8AAAAJ&hl=uk>

6. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

6.1. Основна література

1. Нематеріальна економіка та управління формуванням і використанням інтелектуального капіталу : навч. посіб. / за ред. Л. С. Шевченко. Харків: 2018. 278 с.

2. Право інтелектуальної власності: підручник. / за заг. ред. О. І. Харитонової. Київ: Видавництво Юрінком Інтер, 2019. 544 с.

3. Інноваційний менеджмент [Текст] : навч. посіб. / Горбовий А. Ю. [та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. Л. Г. Ліпич ; Ун-т держ. фіск. служби України. - Вид. 2-е, випр. і допов. - Ірпінь : Ун-т ДФС України, 2019. - 285 с

4. Інноваційний менеджмент [Текст] : підручник / П. П. Микитюк [та ін.] ; за ред. д-ра екон. наук, проф. П. П. Микитюка ; Тернопіл. нац. екон. ун-т. - Тернопіль : ТНЕУ : Економічна думка, 2019. - 517 с.

5. Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності»: Навчально-методичний комплекс для студентів економічних спеціальностей освітнього рівня «Магістр»./ Упорядники: В.В. Вірченко, А.О. Вітренко, Г.М. Лозова, А.О. Маслов. Київ: ЗАТ «Нічлава», 2019. 48 с.

6. Марченко О.В., Сушко Д.О. Методичні рекомендації щодо участі у грантових програмах та конкурсах/ Марченко О.В., Сушко Д.О. – Дніпро : ДДУВС, 2018. – 68 с.

7. Катерина Нагірська. Грант-менеджмент: просто про складне [Електронний ресурс] : посібник. 2022. – 58 с. – <https://drive.google.com/file/d/1BIr21otjrsieXDSLyGEACpVK6hcEct89/view>

6.2. Додаткова література

1. A Guide to the Project Management Body of Knowledge (PMBOK® Guide) Fifth Edition, PMI, 2013. – 589 p.

2. Singer, S. (2010) “Project Management in the Research Environment.” Best Thinking. https://www.bestthinking.com/articles/science/applied_science/project-management-in-the-research-environment

3. Горизонт 2020: як написати конкурентоспроможну проєктну заявку? Інформаційні матеріали / укладачі: С.М. Шукаєв, Л.І. Русіна, О.К. Сулема, І.А. Владимирський, Є.А. Огородник. К.: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2017. – 104 с.

4. Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система: довідник користувача / пер. з англ.; за ред. Ю.М. Рашкевича, Ж.В. Таланової. Львів: видавництво Львівської політехніки, 2015.

5. Правові, фінансові та управлінські аспекти участі в проєктах Програми «Горизонт 2020»: інформаційні матеріали / Укладачі: С. І. Сидоренко, С. М. Шукаєв, М. О. Зеленська, Ю. В. Лашина, А. І. Олешкевич, А. О. Романко, І. А. Владимирський. – К.: НТУУ «КПІ», 2015. – 52 с.

6. Прийняття проєктних рішень: Навчальний посібник / Фещур Р. В., Кічор В. П., Якимів А. І., Тимчишин І. Є., Янішевський В. С., Лебідь Т. В., Самуляк В. Ю., Когут І. В., Шишковський С. В. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. – 220 с.

7. Україна 2030: Доктрина збалансованого розвитку. – Львів: Кальварія, 2017. – 168 с.

8. Управління інноваційними проєктами : конспект лекцій / укладачі: О. О. Міщура, О. М. Олефіренко. – Суми : Сумський державний університет, 2012. – 92 с.

9. «Управління проєктами»: навчальний посібник до вивчення дисципліни / Уклад.: Л.Є. Довгань, Г.А.Мохонько, І.П. Малик. – К.: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2017. – 420 с.

10. Управління проєктами: навчальний посібник до вивчення дисципліни для магістрів галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент» спеціалізації: «Менеджмент і бізнес-адміністрування», «Менеджмент міжнародних проєктів», «Менеджмент інновацій», «Логістика»/ Уклад.: Л.Є. Довгань, Г.А.Мохонько, І.П. Малик. – К.: КПП ім. Ігоря Сікорського, 2017. – 420 с.

11. Фесенко Т. Г. Управління проєктами: теорія та практика виконання проєктних дій: навч. посібник / Т. Г. Фесенко; Харк. нац. акад. міськ. госпва. – Х. : ХНАМГ, 2012. – 181 с.

6.3. Інформаційні ресурси

1. Horizon 2020: Official Web-site. URL: http://https://ec.europa.eu/info/index_en
2. Funding. E-source: https://eacea.ec.europa.eu/erasmus-plus/funding_en
3. How to get funding? E-source: <https://ec.europa.eu/programmes/horizon2020/node/115>
4. Вишеградські стипендії, що підтримують наукові студії у вищих навчальних закладах регіону V4, а також у країнах Західного Балкану та Східного партнерства. E-source: <https://www.visegradfund.org/apply/mobilities/visegrad-scholarship/>
5. Конкурси для наукової молоді від НАН України. E-source: <http://www.nas.gov.ua/young/UA>
6. Національна онлайн-платформа з цифрової грамотності «Дія. Цифрова Освіта» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://osvita.diaa.gov.ua/>
7. Онлайн-платформа «Coursera» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.coursera.org/>
8. CiscoNetworkingAcademyBuilds IT Skills&EducationForFutureCareers[Електронний ресурс]. – Режим доступу:<https://www.netacad.com/>
9. EdEra – студія онлайн-освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.ed-era.com/>
10. OpenUkrainianCitationIndex[Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ouci.dntb.gov.ua/>
11. <http://www.rada.kiev.ua>; <http://www.nau.kiev.ua>; <http://www.ukrpravo.kiev.com>; <http://www.liga.kiev.ua> - Законодавство України
12. www.wipo.int – Всесвітня організація інтелектуальної власності.
13. <http://www.ukrpatent.org/> - Державні підприємств «Український інститут промислової власності»
14. www.epo.org/ - Європейське патентне відомство
15. www.inta.org/ - Міжнародна асоціація товарних знаків
16. <http://bulietin-econom.univ.kiev.ua/archive> - Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Економіка.
17. www.ndiiv.org.ua - Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності національної академії правових наук України
18. <http://www.intelvlas.com.ua> – Науково-практичний журнал «Інтелектуальна власність»
19. <http://www.nbuv.gov.ua> - Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського
20. <http://www.nplu.kiev.ua> - Національна парламентська бібліотека України
21. www.ip-centr.kiev.ua/ - Український центр інноватики та патентно-інформаційних послуг
22. Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://korolenko.kharkov.com>.